

**V Міжнародна
науково-практична конференція**

**ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Збірник тез доповідей

Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща)
Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського державного
університету**

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**Збірник тез доповідей
за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції
21-22 жовтня 2021 року**

**Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.**

УДК 37:378.011.3-057.4:316.476(477:4)(043.2)

О – 72

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 8 від 25 листопада 2021 р.)

Рецензенти:

Сотська Галина Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з науково-експериментальної роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 жовтня 2021 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2021. – 348 с.

ISBN 978-617-7495-48-1

У збірнику представлено тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія: Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Молнар Т. І. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2021

ЗМІСТ

АВШЕНІЮК Н.М. ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У КРАЇНАХ ЄВРОПИ.....	15
ЩЕРБАН Т.Д. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ НА ЕТАПІ ЇХ АДАПТАЦІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	17
BERNÁTOVÁ R. VÝCHOVA K ZDRAVIU S AKCENTOM NA VEDOMOSTI ŽIAKOV MLADŠIEHO ŠKOLSKÉHO VEKU O ĽUDSKOM TELE.....	19
HARAPKO V.I, MOLNAR G.D. PROBLEMS OF TEACHING STUDENTS TO WRITE ESSAYS-DESCRIPTIONS IN ENGLISH.....	20
КОСОТ А. WIEDZA EKOLOGICZNA DZIECI W WIEKU WCZESNOSZKOLNYM.....	22
КОСОТ А. RUCH I AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA DZIECI W DOBIE INTERNETU.....	24
PALLAY K. STUDENT MOBILITY IN UKRAINE.....	26
SAKALOVÁ B.S. VÝCHOVA K ZDRAVIU ŽIAKOV MLADŠIEHO ŠKOLSKÉHO VEKU SO ZAMERANÍM NA ICH STRAOVACIE NÁVYKY.....	27
FABRYCHNA Y. PROFESSIONAL LINGUISTIC EDUCATION OF TRANSLATORS AS SEEN BY INDUSTRY EMPLOYERS AND MASTER STUDENTS.....	29
АЛМАШИ-КОПИН А.В., КУЦИК О.Г. ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК БАЗОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	31
АНДЄЛ Ю.І., ЧЕКАН О.І. ЗМІСТ ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ ПРИ ФОНЕТИКО-ФОНЕМАТИЧНИХ ПОРУШЕННЯХ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	33
БАБИНЕЦЬ Н.В., БАРНА Х.В. ЕСТЕТИЧНА КУЛЬТУРА ДОШКІЛЬНИКІВ ЯК ОСНОВА МОРАЛЬНОСТІ.....	35
БАБЛЮК В.М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. ПРОБЛЕМНА СИТУАЦІЯ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ РОЗУМОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	37
БАЛКО А.І., КАЛИТИЧ Н.В., БРИЖАК Н.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ВАЛЕОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ВЗАЄМОДІЇ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З РОДИНАМИ.....	39
БАРНА Н.А. ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ВИКОНАВСЬКОЇ ОСОБИСТОСТІ СКРИПАЛЯ.....	41

(92,5 %) mala testová úloha na zapamätanie poznatkov, v ktorej mali žiaci vybrať správne tvrdenie na výrok: Zdrojom energie pre človeka sú cukry a tuky. Úspešnosť riešenia nad 90 % mala aj úloha na porozumenie, v ktorej mali žiaci podčiarknuť nápoje vhodné pre každodenné pitie. V závere môžeme konštatovať, že nami testovaní žiaci preukázali požadované vedomosti z vybraných tém o ľudskom tele. Pozitívne hodnotíme ich vedomosti zo subtestu na aplikáciu poznatkov, v ktorom dosiahli najvyššiu úspešnosť riešenia z troch subtestov. V prvej úlohe na aplikáciu poznatkov žiaci mali vymenovať tri potraviny s vysokým obsahom bielkovín a v druhej úlohe navrhnúť raňajky, ktoré rešpektujú zásady zdravej výživy. Úspešnosť riešenia prvej testovej úlohy na aplikáciu poznatkov bola 81 %, úspešnosť riešenia druhej testovej úlohy na aplikáciu bola 89 %.

Príspevok je čiastkovým výstupom projektu APPV-17-0075 Výchova k zdraviu v edukácii rómskych žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Zoznam bibliografických odkazov

1. *Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách*. 2016 [online]. Bratislava: Štátny pedagogický ústav [cit. 22. 9. 2021]. Dostupné z: https://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/statny-vzdelavaci-program/svp_materske_skoly_2016-17780_27322_1-10a0_6jul2016.pdf

2. *Štátny vzdelávací program. Primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy*. 2015. [online]. Bratislava: ŠPÚ. [cit. 23. 9. 2021]. Dostupné na internete: http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/svp_pv_2015.pdf

3. *Štátny vzdelávací program. Prvouka*. 2014. [online]. Bratislava: ŠPÚ. [cit. 23. 9. 2021]. Dostupné na internete: https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/prvouka_pv_2014.pdf

4. *Štátny vzdelávací program. Prírodoveda*. 2014. [online]. Bratislava: ŠPÚ. [cit. 24. 9. 2021]. Dostupné na internete: https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/priodoveda_pv_2014.pdf

5. Andraščíková, Mária, 2020. *Overovanie vedomostí žiakov mladšieho školského veku o ľudskom tele a výžive*. Diplomová práca – školiteľka doc. RNDr. Renáta Bernátová, PhD. Prešovská univerzita v Prešove, Pedagogická fakulta.

HARAPKO V.I.,
MOLNAR G.D.

Mukachevo State University, Ukraine

PROBLEMS OF TEACHING STUDENTS TO WRITE ESSAYS-DESCRIPTIONS IN ENGLISH

The problem of teaching high school students a creative approach to writing in English is relevant, its task is directly related to the formation of a creative personality.

By written speech, we mean the skills and ability to correctly design and structure the writing of original, individual creative works. The focus of written

speech is directly on the work-description, since it is one of the types of Works whose writing is provided for by the English language program, which is approved in all educational institutions of Ukraine.

In the scientific literature, there are several types of description, it all depends on its nature: objective, subjective, and objective-subjective. The author should clearly, constructively and concisely describe how it exists in reality, avoiding telling about the feelings that a particular picture evokes in him [1].

This type of description is more subject to technical and scientific literature, includes practical significance, and usually contains external characteristics of the object. As for the subjective, or it is also called emotional, the Tu focuses more on the external characteristics of the object. In accordance with the objective-subjective, the two above-mentioned types of description are combined here.

In my opinion, high school students should pay more attention to the subjective work-description, because this type of work assumes the greatest interaction between the author and the reader. Depending on the subject of the image, work descriptions are divided into types such as: descriptions of events, people, objects, and places. The description of various events is not a separate type of work-description, it is more related to a special work, which is a combination of features of both a work-description and a work-story [2].

As for the structure of different works-descriptions, they are the same, but each of them has a sequence of Information Presentation. The most general and simplest from the point of view of presenting information and structure is a work-a description of a place. The author, when introducing, gives the name of the place, and describes what principles inspired him to write about it, in the main part gives a description of the place itself, and in the final part raises problems that relate to feelings and thoughts associated with it. Objects are described closely and almost identically: the author first talks about the object itself and gives several reasons for writing such a description, in the main part directly describes the description and in the final part reflects and gives a description about the feelings that he has. Here is the most difficult in my opinion is the description of a person, where in the introduction the author notes the place of acquaintance with a person, the description of a person's appearance, personal characteristics, preferences are revealed in the main part, in the final part his own attitude to him is expressed[3].

Our subsystem involves learning how to write different types of essay descriptions. In each of these types of work-description, three stages can be distinguished: receptive, receptive-productive and productive. Each of these stages has a goal.

The purpose of receptive is to introduce students to the main components and structure.

The goal of receptive and reproductive is to focus on the development of students writing individual components of the work-description.

The productive stage is the creation of students' own works.

So, the topic of teaching students to write an essay-description is currently relevant and at the same time interesting, essays-descriptions have several stages of writing, different types, and each type has its own structure.

Literature

1. Lviv M. R., Goretsky V. G., Sosnovskaya O. V. methods of teaching English in primary classes. P. 404.
2. Naumchuk N. N. Modern English lesson in primary school. - Ternopil: Aston, 2019.
3. Essay on a picture in the 5th grade: method. manual / L. O. Khodyakova, L. I. Novikova, O. P. Shtyrkina, E. V. Kabanova; edited by Prof. L. A. Khodyakova. Moscow: AST: Astrel publ., 2007, 254 P.

KOCOT A.

Prešovská univerzita v Prešove, Slovakia

WIEDZA EKOLOGICZNA DZIECI W WIEKU WCZESNOSZKOLNYM

W ostatniej dekadzie zauważa się wzrost zainteresowania tematem ekologii. Dotyczy to nie tylko mediów, czy dużych instytucji, ale po prostu ludzi w codziennym ich życiu. We współczesnym świecie wszędzie słyszy się o ochronie środowiska, o ekologicznym stylu bycia, o ciągłej potrzebie nabywania świadomości ekologicznej, wprowadzaniu w codzienne życie, rutynowych zachowań proekologicznych. Termin ekologia nieustannie towarzyszy zwykłemu człowiekowi – w szkole, w pracy, na billboardach. Ludzie zaczynają być świadomi, że odpowiedzialność za stan planety, na której przyszło im żyć ponosi każdy z nich. Pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym młoda jednostka nabywa podstawowe informacje o życiu jest rodzina. Zaangażowanie rodziców w wychowanie dzieci, odgrywających najważniejszą rolę w ich życiu przekłada się na przekazywanie podstawowych i niezbędnych norm i zasad życiowych, w tym także ekologicznych. Dzieci w młodszym wieku szkolnym charakteryzuje duża chłonność umysłu. Kilkuletnie dziecko spragnione jest doświadczenia i zdobywania wiedzy, jest swoistego rodzaju czystą kartą pozyskującą na w każdej dziedzinie nowe informacje. Obserwując otaczający świat oraz zachowanie najbliższych młode jednostki nieświadomie przyjmują wyznawane przez nich wartości i normy jako własne. Przykład dawany przez rodziców i opiekunów przyniesie efekty, których nie zdoła wypracować żaden podręcznik i książka w szkole. Proces ten jest poszerzany i kontynuowany w placówkach oświatowych już od przedszkola. Szkoła stanowi kolejny etap w nabywaniu wiedzy, umiejętności i świadomości ekologicznej. To tam dzieci doświadczają i mają szansę poznać wraz ze swoimi rówieśnikami nowych i nieznanymi rzeczy i zjawisk. Wybrane zagadnienia edukacji ekologicznej, proste do przyswojenia najmłodszym, są zawarte w programie edukacji wczesnoszkolnej. W obliczu globalnego, docierającego we wszystkie zakątki świata kryzysu ekologicznego priorytetem staje się edukacja najmłodszych jednostek. Mając na uwadze stare i ponadczasowe przysłowie „czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci” warto w młodym pokoleniu wypracowywać poczucie obowiązku i przynależności i odpowiedzialności wobec otaczającego świata. Edukacja dzieci w klasach I-III może przekładać się na różnorodną działalność i udział w rozmaitych akcjach w ciągu całego roku szkolnego i kalendarzowego - sprzątanie świata jesienią,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>